

BRITŲ KARALIENĖ ELŽBIETA II SVEČIUOJASI VOKIETIJOJE

BRITŲ KARALIENĖ IR JOS VYRAS, VALDOVAI TOS TAUTOS, KURI IS VISŲ KAIMYŲ DAUGIAUSIAI NEKENČIA VOKIEČIŲ. LANKOSI SAVO PROTEVIŲ ŽEMĖJE. — TRUMPA VOKIEČIŲ KARALIŲ ISTORIJA D. BRITANIJOJE. — AR PASISEKS PILYPUI TAI, KAS NEPASISEKĖ KARALIENĖS VIKTORIJOS VYRUI ALBERTUI?

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Pirmosios žinios iš Bonnos skelbia, kad D. Britanijos karalienė Elžbieta II ir jos vyras kunigaikštis Pilypas savo ilgoje -- net 11 dienų -- viešnagėje Vokietijoje ir Vok. Berlyne bus sutikti daug nuosirdžiau negu Prancūzijos prezidentas de Gaulle ar buvęs JAV prezidentas John F. ("Ich bin eine Berliner") Kennedy. Likimo ironija norėjo, kad abu dabartiniai karališkiečiai būtų vokiečių kilmės, bet reprezentuoti tą tautą, kuri iš visų Vokietijos kaimynų daugiausiai nekenčė vokiečių. Tačiau abiejų tautų interesai nūdieniame pasaulyje verčia užmiršti buvusius kiverčius ir rasti bendrą kalbą. Todėl gali būti, kad dabartinei karališakai porai pasiseks pradėti glaudesnio bendradarbiavimo epochą, kas nebuvo lemta jų pirmtakams.

Dabartinė britų karalių dinastija, kuri karaliauja nuo 1714 m., yra kilusi iš Hannoverio, ir visos britų karalių žmonos per tą 250 metų laikotarpį, tik viena išimtimi, buvo vokiečių. Tai atsitiko tokiu būdu.

1714 m. mirė bevaikė Stuartų giminės britų karalienė Ona. Jau prieš tai britų parlamentas buvo nutaręs, kad Onos įpėdinė bus karalius Jokūbas I anklė Sofija, iškėjęs iš Hannoverio kunigaikščio. Tačiau Sofija mirė anksčiau už Oną ir tokiu būdu pastarajai mirus sostas atiteko Sofijos sūnui Jurgiui I. Tas per visą savo gyvenimą neišmokė nė žodžio angliškai ir aplamai imant buvo prastas karalius, besidomintis savo asmeniškais reikalais. Jo sūnus Jurgis II ėjo tėvo keliais. Iš viso pirmųjų vokiečių karalių įnašas buvo tik Kalėdų eglutės įvedimas ir panaikinas maseno britų papročio, pagal kurį karališkų vestuvių iškilnių pabaigoje visi svečiai praedavo pro karališką lovą, kurioje jau gulėdavo jaunavedžiai!

Hannoverio dinastija pagarbos įgavo tik karalienės Viktorijos laikais. Toji buvo iškėjęs už Saksonijos - Coburgo kunigaikščio Alberto, kuris buvęs kuklios išvaizdos ir laikysenos žmogus, bet turėjęs politinių ambicijų. Jis norėjęs anglų - vokiečių santarvės. Tačiau tuo laiku Vokietijos faktiniai dar nebuvo. Tebuvo atskiros vokiečių valstybės ir valstybėlės, kurias visų pirma rei-

kėjo sujungti. Kaip žinia, tai pasisekė padaryti Prūsijai, kurios pastangas suvienyti Vokietiją princas Albertas žiūrėjo labai palankiai, tuo tarpu britų vyriausybė, ypač jos užsieny reikalų ministras ir vėlesnis premjeras lordas Palmerstonas Vokietijos vienybės bijojo. Tarp karalienės vyro ir premjero prasidėjo gana smarkoka kova, kuri net grėsė virsti konstitucine krize. Tuo metu Berlyno 1848 m. revoliucijos pasekoje Londone atsidūrė būsimas Vokietijos imperatorius Vilhelmas I, Princas Albertas nutraukė savo tylią kovą su lordu Palmerstonu ir sutelkė visas pastangas "liberaliai apšviesti" būsimą Vokietijos imperatorių. Būsimoji Vokietijos imperija turinti, kaip ir D. Britanija, pasukti liberalizmo keliu. Viktorija ir Albertas net išleido už Vilhelmo sūnaus, vėlesnio Friedricho III, savo dukrą Viktoriją, vadinamą "Vicky". Tosios uždavins turėjęs būti liberaliai mūšė Vokietijos imperatorių šeimą. Friedrichas III pavaldės vos 99 dienas mirė gerklės vėžiu.

Po jo mirties santykiai tarp giminųjų D. Britanijos ir Prūsijos karalių šeimų gerokai pakirko. D. Britanijos sosto įpėdinis Eduardas, vadinamas "Bertie", buvo labai palaidaus būdo. Viktorija ir Albertas norėjo jį galimai greičiau apvedinti ir kaip žmoną jam buvo numatyta vokiečių kilmės dainų princesė Aleksandra. Tačiau Prūsija tada ruošėsi karui su Danija dėl Schleswigo - Holsteino, todėl tokios vedybos, kurių pasekoje D. Britanija galėjo atsidurti Danijos pusėje, netiko Berlyno planams. Už tat Danijos karalius buvo painformuotas apie Eduardo ryšį su Londono artistė Nelly Clifden. Apie tat sužinojo ir tėvas Albertas, kuris tuojuo išsirengė pas Cambridge studijuojantį Eduardą. Tėvas įkalbinėjo sūnų: "Tu negali pasiduoti, tu negali kristi. To pasėkos mūsų kraštui ir visam pasauliui būtų baisios".

Per tą kelionę princas Albertas užsikrėtė šiltine ir mirė. Našlė karalienė Viktorija negalėjo atsi-kratyti įspūdžio, kad jų sūnus Eduardas yra kaltas už jos mylimo vyro mirtį. Per 40 metų sosto įpėdinis Eduardas buvo izoliuotas nuo bet kokio sąlyčio su

valstybės reikalais. Iš savo pusės dėl tokios padėties Eduardas kaltino vokiečių intrigas. Tas beabejo prisidėjo prie santykių tarp britų ir vokiečių valdovų pablogėjimo.

Naujos alyvos į rūsenančią ugnį papylė Eduardo sesers Vicky sūnus Vilhelmas II, kuris nekenčė savo dėdės. Legenda teigia, kad Eduardas tapęs karaliumi Eduardu VII ir buvo Vokietijos apsupimo - D. Britanijos santarvės su Prancūzija ir Rusija pradininkas. Iš tikro gi, čia nušėmė ne tiek Eduardas VII asmeniškai, bet tylus britų diplomatijos paruošiamasis darbas. Vilhelmo II noras Vokietiją paversti jūrų galybe labai išgąsdino britus, kurie pradėjo ieškoti sąjungininkų kontinentalinių valstybių tarpe.

Britų laivyną kovai su Vokietijos augančiu laivynu paruošė vokiečių kilmės admiralas Ludwig von Battenberg, kurį 1914 m. iš pareigų atleido laivyno ministras pavarde ... Winston Churchill. Tų metų spalio 28 d. Churchillis rašė von Battenbergui: "Mielas kunigaikšti Liudvika, ... tai nėra paprastas karas, bet žūtbutinė kova tarp dviejų tautų. Ji sukels aistrų liepsnas, kurios peržengs mūsų civilizacijos ribas..."

Tų aistrų pasekoje von Battenberg giminė išvertė pavardės dalį "berg" -- kalnas -- į anglišką "Mount". Iš Mountbatten giminės yra kilęs ir dabartinis karalienės Elžbietos II vyras Pilypas. Ir karališka dinastija Hannoverio vardą pakeitė Windsoru. Vienas iš Windsorų, Eduardas VIII, vėl svajojo apie britų - vokiečių santykių pagerinimą, tačiau jis buvo priverstas atsistatydinti, vedęs persiskyrusią amerikietę Mrs. Simpson. Tuo tarpu Hitleris galvojo, kad jo sąjūdis turės daug simpatijų britų karališkoje šeimoje. Iš tikro gi, jei iš pradžių Britanijoje daug kas į Adolfą žiūrėjo kaip į normalų nacionalistą, tai vėliau savo nuomonę pakeitė. 1939 m. karas sukurstė dar didesnes tautinės neapykantos aistras negu 1914.

Tačiau gyvenimas nestovėjo vietoje. Karo pasekoje, Britanija liko antraeilė valstybė, kurios interesai reikalauja ieškoti glaudesnių ryšių su Europa. Tačiau kelią į tai užblokavo Charles de Gaulle, kuris britų salą laikė amerikiečių prieštikiu į Europą. To kioje būklėje britams skubiai reikalingi geri santykiai su vokiečiais. Už tat dabartinis premjeras Wilsonas, nors jo Darbo Partijoje vokiečiai neturi jokių simpatijų, iškilmingam Elžbietos vizitui į savo protėvių žemę pilnai pritarė.

Tuo tarpu Elžbietos vyras Pilypas savo gyvenimo uždaviniu pasistatė tai, kas nepasisekė karalienės Viktorijos vyrui Alber-

Grupė Amerikos Lietuvių Studentų demonstravusių prie Baltųjų Rūmų Washingtono gegužės 15 d. Demonstrantai pritarė ir pilnai parėmė prezidento L.B. Johnsono politiką Vietnamo, Beto prašė padėti Lietuvos, Latvijos ir Estijos išlaisvinimo kovoj prieš komunizmą. Baltimorės Radijo Valandėlės nuotrauka

ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRO METINIS SUSIRINKIMAS

Balandžio 25 d. visuotiniame Argentinos Lietuvių Centro narių susirinkime, nepaisant lie-

taus, dalyvavo 121 narys.

Susirinkimą atidarė nuotaikinu žodžiu savo kadenciją baigiantis ALC pirm. Jurgis Ziberka. Sekr. A. Gronskis perskaitė pereito susirinkimo protokolą, kurį susirinkimas vienbalsiai priėmė.

Tylos minute pagerbti mirę ALC nariai. Dabar ALC turi 501 narius, 1964 metais priimta 14 naujų narių.

Iš J. Ziberkos pranešimo paaiškėjo, kad 1963/64 metais A. L. Centras turėjo \$845,544.63 gryno pelno.

Buvusi valdyba, veikusi ALC Ansamblio ir ALC orkestras, puikiai pasirodė ne vien sostinėje, bet Rosario, Berisse ir už Argentinos ribų.

Garbės nariui K. Mankui pasidžiaugus, kad A. L. Centras gražiai progresuoja, garbės nariui L. Ryseliui paaiškinus kėdžių pirkimo reikalą ir Juozui Zavičkui patarus išreikšti padė-

ką darbščiajai valdybai, banga aplovismentų aidėjo puošniame A. L. Centro salone ir jo balkonuose.

Vincui Kuraičiui perskaitius Revizijos Komisijos raportą ir jį vienbalsiai susirinkimui priėmus, vyko naujos ALC Valdybos rinkimai.

Nors buvo pristatytas tik vienas kandidatų sąrašas (jį pateikė J. Laučius ir L. Viskatis), bet einant Savišalpių Organizacijų kontrolės taisyklėmis, balsavimas vykdomas slapta.

Naujoji Valdyba 1965/66 metams išrinkta šios sudėties:

Vytautas Balčiūnas -- pirmininkas; Antanas Jasutis -- vicepirmininkas; Alda Diana Petrauskaitė -- sekretorė; Carlos Urbanavičius -- II sekr.; Stasys Džiugis -- išdininkas; Jonas Gradeckas -- II išd.; Valdybos nariai: Antanas Misūnas, Petras Bilevičius ir Antanas Vytyrųs. Valdybos kandidatai: Vincas Norkaitis, Benediktas Paždagis ir Romualdas Narbutas.

Revizijos Komisija: Vincas Kuraitis, pirm., Dana Mankutė, sekr., Jurgis Špokas, narys ir Robertas Girdauskas, narys kandidatas, Bibliotekos vedėjas Juozas Rudaitis.

Paskelbus naujos Valdybos sąstatą, J. Ziberka ją paprašė užimti buvusios Valdybos stalą.

Išsamesnes kalbas pasakė naujasis pirmininkas Vytautas Balčiūnas, suminėdamas nuveiktus ir planuojamus ALC darbus, kurių pirmoje vietoje stovi sporto aikštės įrengimo užbaigimas, kad jaunimui būtų kur "išsitiesti", sportuoti ir plėsti savo eiles.

Vicepirmininkas Antanas Jasutis savo kalboje pasidžiaugė ALC veikla, pabrėždamas, kad dės pastangas, idant prie A.L. Centro susikurtų kredito kooperatyvas, kuris ilgainiui galėtų tapti lietuvių banku, kaip tai yra Kanadoje bei JAV lietuvių tarpe.

* VIENAS VADOVAUJANČIŲ italų komunistų, neseniai grįžęs iš Maskvos, prasiitarė, kad Kremliui labai reikalinga bet kokia taika Vietnamo. Sov. S-gos vadovybė yra užplanavusi pereiti į platesnę pirmo reikalingumo prekių gamybą. Tačiau tokia politika "gerbtvio link" sumažintų Maskvos įtaką kituose komunistiniuose kraštuose, paliekant vietnamiečius mirti kovos lauke.

Viršuje stipriausios Pietų Amerikoje lietuvių organizacijos Argentinos Lietuvių Centro naujoji valdyba. Iš kairės: J. Gradeckas, S. Džiugis, C. Urbanavičius, A. Jasutis, pirm. V. Balčiūnas, buv. pirm. J. Ziberka, A. Petrauskaitė, D. Mankutė, B. Paždagis ir V. Norkaitis. Apačioje susirinkimo dalyviai, renkant naują valdybą. P. Ožinsko nuotrauka

Mao: -- Mūsų bomba neša taiką, o vakariečių -- mirtį!

Bombų sugriautoje Normandijos atkrančioje amerikiečiai varosi į laivus pirmuosius vokiečių belaisvius.

VAKARŲ FRONTE... (7)

Kas nulėmė sprendimą?

Leitenantas Jahnke, žūrėdamas į atkrančią, galvojo sapnuojas. Iš specialių laivų riedėjo milžiniški buldozeriai, pro šalį šliaužė tankai, kurių prieky sukosi didelis ratas su retėžiais, mušant smėlį lyg kultūvėmis, tuo būdu bandant surasti paslėptas minas. Kiti tankai užpakaly savęs per smėlį tiesė storos vielos tinklinį taką, kuriuo dabar neklindami galėjo važiuoti automobiliai. Pro plyšį, kurį turėjo ginti Schoen ir Matz artilerija, dabar veržėsi amerikiečiai.

Jahnke atsilošė į mūrą, išlikusį nesugriautą krančią. Jei dabar jis turėtų cigaretę, tai daugiau nieko kito nenorėtų.

-- Ei, karininke, atleiskite čia.

ŽINIOS IŠ VISUR

* DEMONSTRACIJA, pritaranti prez. Johnsono politikai, įvyko ir Toronte gegužės 12 d. prie JAV konsulato rūmų. Demonstravo pavergtų tautų atstovai, kurių daugumą sudarė pabaltiečiai. JAV konsulas priėmė delegaciją, kuri jam įteikė memorandumą. JAV konsulas demonstraciją sutiko labai palankiai, pasakęs trumpą kalbą ir paskaitęs ištrauką iš memorandumo.

* PABALTIEČIŲ FEDERACIJOS Kanadoje memorandumas, įteiktas premjerui Lester Pearsonui, buvo priimtas labai palankiai ir to memorandumo nuorodai įteikti užsienių reikalų ir pašto ministerijoms. Pagrindiniai memorandumo punktai iškelia politinius reikalus, prašant Kanados vyriausybės ir toliau tvirtai laikytis ligišiolinio palankaus nusištatymo Pabaltijo valstybių okupacijos nepripažinimo reikalu. Pašto ministerijai prikišamas nuolaidumas leidžiant platinti ir paštu siuntinėti vis gausėjančią komunistinės propagandos literatūrą.

* JEI POLITINIAI MANEVRAI ir užkulisinės intrigos nekludys, atrodo, kad Santo Domingo sukilėlių dienos suskaičiuotos. Įvairūs politiniai kompromisai su sukilėlių vadovybe nustojo savo reikšmės, valdančiai karinei jūntai sudavus skaudų smūgį sukilėlių pozicijoms. Sukilėliams smarkiai padeda JAV karių saugoma neutrali zona.

Sukilėliai yra izoliuoti šiaurinėje Santo Domingo miesto dalyje siaurame trikampyje. Jie jau susidūrė su sunkumais maisto ir šaudmenų pristatyme.

* PRANEŠIMAI IŠ HANOI, Š. Vietnamo sostinės, byloja apie vis didėjančius ekonominius sunkumus. Krašto laukia badas ir suirutė, nebent visa tai paliktų šešėlyje Dienblephu masto karinis laimėjimas prieš amerikiečius P. Vietname.

Vertėjas jį nusivedė už tanko, kur buvo pradėtas įprastas apklausinėjimas: kiek sunkių įginklų turėjote? Kokia buvo jūsų gulė?

Karininkas buvo pasiruošęs į klausimų lapą įrašyti atsakymus, bet Jahnke pakratė galvą. Tada šalimais stovėjęs kitas amerikietis kapitonas išsitraukė šilkinę nosinaitę ir parodė Jahnkei.

-- Pažiūrėkite, štai ką jūs turėjote savo lizde W 5, -- pasakė jis laužytoj vokiečių kalboj. -- Viskas čia nurodyta.

Virš brėžinio didžiosiomis raidėmis buvo užrašyta: UTAH.

-- Utah, tai vietovė Amerikoje, -- pasakė Jahnke angliškai. -- Ar jūs iš ten esate, kapitane?

-- Ne, ne! -- nusijuokė amerikietis.

Ir Janke suprato, kad tai yra sutartinis žodis. Be abejo jis buvo pirmasis vokietis tai sužinojęs.

Paskui, kreipdamasis į karininką, paklausė:

-- Kodėl norite, kad aš jums daugiau pasakysčiau, jei viskas jums žinoma.

Negalėdamas daugiau nieko ištraukti, karininkas nusiuntė Jahnke atgal prie mūro. Staiga smarkus sprogimas sukrėtė atkrančią. Vokiečių artilerija pradėjo šaudymą. Tai buvo 10-toji baterija. Tai buvo nedaug, bet amerikiečių tarpe įnešė paniką. Pulk. Triepel nuo Ginsterio kalvos per lauko žiūronus matė amerikiečių išsilaipinimą prie W 5 lizdo ir davė įsakymą 10-tai baterijai apšaudyti iš 170 mm patrankų. Baterija, buvusi už 18 km nuo taikinio, taikliai pasiekė atkrančią.

Amerikiečiai buvo nustebinti, kad dar kas nors gali į juos šau-

dyti, slėpėsi už tankų. Jahnke matė, kaip aplink krito amerikiečiai. Vieno sviedinio skeveldra palietė ir jį. Nejaugi dabar jam teks žūti nuo savųjų? Savo turimomis jėgomis sustabdė kraują. Prie jo prišliaužė amerikietis ir padavė sanitarinį krepšį. Paskui uždegė cigaretę. Patraukęs porą dūmų Jahnke pradėjo svaigti. Staiga išgirdo:

-- Hey! German!

Seržantas iššoko iš duobės ir ramiai išsitiesė. Jahnke pamatė generolą. Tai turėjo būti gen. Thomas Roosveltas. Jo palydovas atkreipė dėmesį į vokietį belaisvį. Jahnke automatiškai pakėlė ranką prie kepurės. Generolas irgi kėlė ranką, bet pusiau kely susilaikė ir neatsakė į pasveikinimą.

Generolas davė įsakymą vienam karininkui, kuris tuojuo nukubėjo į ryšio centrinę, įrengtą kopose. Už pusvalandžio Jahnke žinojo tą įsakymą. Du laivai atvyko surinkti vokiečius belaisvius.

Pėstininkas nemėgsta šlapinti savo batų. Išitikimas tai tradicijai Jahnke nusiavė batus, lipdamas laivan.

-- P.O.W. camp -- War finished, -- pasakė jam juokdamasis amerikietis.

Plaukiant valtyje Janke buvo vienas. Jo kareiviai plaukė kitą valtyje. Toli jūroje jie prisiartinio prie naikintuvo. Pasikėlęs ant dėnio jis bandė užsimauti kojines ir batus, kad nepasiliktų basu prieš laivyno karininkus, bet žaizda šone neleido pasilenkti. Kraujuodamas ir laikydamas batus rankoje Jahnke išdirdžiai, kaip pridera karininkui, išsitiesė prieš naikintuvo karininkus, susirinkusius karininkų valgykloje. Vienas jų

prie jo prisiartinio ir, parodęs susižavėjimą riterio kryžiumi ant Jahnke kaklo, pakvietė prie stalo. Po dvidešimt keturių valandų audringo savo karinės karjeros galo, leitenantas Jahnke pakėlė prie lūpų aromatiškai kvepiantį kavos puoduką.

Tuo pačiu metu pilnu greičiu naikintuvas pasisuko į šiaurę, toli už savęs palikdamas "Utah" atkrančią.

Ir tuo metu, kai Jahnke plaukė į naująjį likimą, vienas klausimas nenustojo jį intrigavęs. Kaip tai galėjo įvykti? Kodėl Rommelis buvo įsitikinęs, kad panašiomis sąlygomis invazija negalėsianti įvykti? Tam jis negalėjo rasti atsakymo ir niekas iš vokiečių nežinojo, koldos tragiškos diskusijos vyko sąjungininkų štabe invazijos išvakarėse.

Pradžioje sąjungininkai buvo numatę išsilaipinti 1944 m. gegužės pradžioje. Bet kai Eisenhoweris ir Montgomery paėmė vadovybę, abu pamatė, kad parinktas sektorius yra per siauras ir kareivių skaičius neužtenka. Bet ir to dar neužteko. Buvo sutarta atidėti invaziją mėnesiui, kad laivų statybos įmonės galėtų spėti pagaminti papildomą skaičių išsilaipinimui skirtų barkų.

Atidėjimas buvo nutartas nežinint Churchillio protestų, kuris, pažadėjęs Stalinui išsilaipinimą daryti gegužės mėnesį, bijojo diplomatinę komplikacijų. Gi dėl tikslios dienos birželio mėn. invazijos nustatymo, reikėjo atsižvelgti į potvynius ir atoslūgius.

Sąjungininkų aviacijos padarytos Normandijos pakrančių nuotraukos rodė, kad vokiečiai nuo 1944 m. smarkiai stiprino visą Prancūzijos pakraštį. Buvo aišku, ko Rommelis norėjo, jei laivynas priartės esant aukštai jūrai, būtent tuo momentu, kai kiltų bus apsemtos ir nematomos, tai bus susidurta su dideliu pavojumi netekti daug laivų. Tad Eisenhoweris ir Montgomery nutarė išsilaipinimą daryti atoslūgio metu, kai kiltų pasilieka neapsemtos. Pėstininkams bus padėta įsitvirtinti krančią pridengiant juos stipria karo laivų ugnimi. Ir vos tik spėjus pėstininkams įsitvirtinti atkrančioje, tuoj bus pašalintos kiltys, kad supotvyniu laivai galėtų priplaukti ir iškrauti sunkiuosius įginklus. Operacijos pasisekimui reikėjo, kad būtų tamsi naktis ir priešas nematyty prisiartinančių laivų. Pagaliau buvo sutarta išsilaipinimą daryti birželio 5 d.

Anglų ir amerikiečių žvalgyba stengėsi priešą suklaidinti netikromis informacijomis. Kent grafijoje, Anglijoje, surinko fantominį laivyną, kad atrodytų, jog jis laikomas rezerve kitoms operacijoms. Faktas, kad apie to laivyno buvimą sužinojo vokiečiai ir jų vyriausiam štabe atsirado abejonė, ar Normandijos operacija nebus tik skirta dėmesio atitraukimui, kai rimtai smogti bus ruošiamasi Calais srityje. Visa tai buvo smulkmeniškai surežisuota. Amerikos pramonė smarkiu tempu dirbo ir viskam buvo pasirodžiusi. Tik vienas dalykas nesisekė, tai suoru. Atrodė, kad gerasis Dievas buvo vokiečių pusėje. Visą gegužės mėnesį buvo pilni karo oras. Birželio pradžia irgi buvo puiki. Dar birželio 3 d. Eisenhoweris telegrafavo štabo viršininkui generolui Marshallui:

"Mes turime vilties, kad sąlygos bus palankios".

Bet paskui oras pablogėjo, Meteorologijos stotis pranašavo lietu, didelį debesuotumą ir blogą matomumą. Ir tai buvo tos trys dienos, kurias galima panaudoti invazijai.

Birželio 3 d. 9 val. 30 min. vairo laivai apleido uostus ir plaukė į susirinkimo punktą. Keliasdešimt tūkstančių karių buvo į juos sulaipinti. Kas daryti? Ar bandyti laimę, ar atidėti invaziją 24 valandoms? Reikėjo greitai apsispręsti.

Birželio 4 d. 4 val. 30 min. ryto, Eisenhoweris dar negalėjo apsispręsti dėl invazijos. Buvo sušaukta karo taryba. Oro pranašavimai negerėjo.

Montgomery buvo užtai, kad reikia pradėti invaziją. Admirolas Ramsay, vadovavęs laivynui, abejojo, ar mažieji laivai dėl didelio bangavimo galės saugiai pasiekti Prancūzijos krantus. Aviacijos maršalas Leigh-Mallory pareiškė, kad tokiam ore lėktu-

vai negalės atlikti taiklius skridimus. Buvo likę dvi valandos apsispręsti.

Pagaliau Eisenhoweris davė įsakymą invaziją atidėti 24 valandoms. Laivai, buvę jūroje atšaukti. Mininkai, kurie buvo jau per 30 mylių nuo Normandijos, laiku buvo sulaikyti.

Bet atidėjimas neišsprendė problemos. Kas dabar daryti? Sekmadienį, birželio 4 d. 8 val. vak. galutinai buvo priimtas sprendimas. Priešingai legendai, Eisenhoweris nutarimą pradėti invaziją padarė ne iš heroizmo, o grynai remdamasis meteorologiniais duomenimis. Buvo pranašaujama mažas oro pagerėjimas pirmadienį ir antradienį, vadinasi birželio 5 ir 6 d. Tad Eisenhoweris tuojuo nutarė išsilaipinimą vykdyti antradienį 6 valandą ryto. Tuo tarpu vokiečiai ramiai pirmadienį ilsėjosi, nepagalvodami, kad tokiam ore sąjungininkai galės išsilaipinti.

(Bus daugiau)

Humoras

Be žodžių...

-- Kada išmoksi nusivalyti kojas?

PELNYKITE DIVIDENTUS KETVIRČIAIS VISOMS TAUPYMO SĄSKAITOMS

NEATIDELIOJANT ATIDARYKITE SĄSKAITĄ DABAR

4 1/2% DIVIDENTAI ISSIUNČIAMAI PASTU KETVIRČIAIS... INVESTMENT SĄSKAITOMS.

"SERVING YOU SINCE 1922"

Indėliai apdrausti iki \$10.000 federatinės valdžios įstaigos

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1117 So. 19th Court, Cicero, Illinois 60650
Juozas F. Gribauskas, sekretorius
Chicago Phone: Area Code 312; 242-4395;
Suburban Phone: 656-6330.

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS! PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

• Pinigų taupymui nereikia važinėti. Jūs galite atsiųsti paštą, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

• Dabartinis dividendas 4 1/2% išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

SU LAISVĖS ILGESIU NUĖJO Į AMŽINASTĮ

Mirtis neatsižvelgdama į jo kius maldavimus, prašymus ir norus, pasiima iš mūsų tarpo pačius geriausius, reikalingiausius ir mylimiausius asmenis. Ji nei atsidžia tėjus nuo vaikų, vyrus nuo žmonių, nukeldama juos į amžiną tylos karaliją. Jina galingesnė už garsiausius karo vadus, didžiausius valstybės ir mokslo vyrus, ir doros bei išminties mokytojus. Mirtis nesiskiria nei luomo, nei pašaukimo nei amžiaus nei išsilavinimo.

Amžinoji tyla yra mirties karalija ir tenai ji visus pasišaukia.

Pačiame gražiausiame metų laike, gegužės 8-ją, mirtis pasibeldė į tėvynės laisvės besiliginčio tauraus Lietuvos pulk, leit. Petro Traškevičiaus duris. Mirtis buvo visai nelaukta ir netikėta. Kaip kokia pasaltinė savo staigiu mostu palietė vargų ir rūpesčių išvargintą Petro širdį ir ji sustojo plakusi.

Pulk, leit. Petras Traškevičius atsiskyrė su savo mylima žmona Marija, dukterimis Aldona, Irena ir jų šeimomis, su daugeliu bičiulių ir kovos draugų. Toks jau likimas, kad jis mirė ne savo tėvų žemėj, kuriai visuomet tik gero linkėjo, jos pasisekimais džiaugėsi, o nelaimės iki ašarų skaudino jo širdį. Jis nepaprastai skaudžiai išgyveno mūsų paverptos tėvynės sunkią nedalią, o kartu tikėjo ir laukė jos prisikėlimo laisvam gyvenimui. Tėvynės laisvės ilgesį, kaip ir daugelis, taip ir a. Petras nusinėšė į kapus.

Pulk, leit. P. Traškevičius gimė 1892 m. kovo 5 d. Medinių kaime, Pasvalio valsčiuje, Birutės apskr. Mokėsi Mintaujos realinėje gimnazijoje. Jo gyvenimas buvo paženklintas kario vardu. 1914 m. pradžioj pradėjo savo karinę tarnybą rusų kariuomenėj. Prasi-dėjus pasauliniam karui dalyvavo mūšiuose ties Eitkūnais, Gumbine, Goldape ir rumunų fronte prie Dunojaus ir Dobrudžės. 1915 m. su naujai suformuota artilerijos divizija nusiūstas į Suomiją, o iš ten kiek vėliau prie Rygos jlan-kos jūros pakraščių apsaugai. Tarnaudamas caristinės Rusijos kariuomenėj pakeltas į poručiko laipsnį ir apdovanotas Stanislavo ir Jurgio VI laipsnio žymeniais. 1919 m. gegužės 13 d. laikomas

įstojusiu į Lietuvos kariuomenę ir paskirtas į artilerijos pulką. Tas metas Lietuvai siekiančiai gauti laisvę buvo be galo sunkus. Kovose už Lietuvos laisvę stambiomis raidėmis yra įrašytas ir Petro Traškevičiaus vardas. Jam

karinę tarnybą leitenanto laipsniu, Petras Traškevičius per dešimtį metų įkopė į pulkininkus. Tai matyti, buvo rimtas ir darbštus, laiko neleidė vėjais, bet naudingai jį mokėjo sunaudoti. Jau 1924 m. mes jį matome pulko

Velionis pulk. lt. Petras Traškevičius.

teko kautis 1919 m. sulenkaisties Alytum ir Seinais, su hermon-tininkais ties Radviliškio, Lyda-vėnais ir Taurage. 1920 m. vėl su lenkais buvo paimitas į nelaisvę, tačiau laimingai pasisekė pabėgti ir grįžti atgal į savo pulką.

1923 m. baigė aukšt. kar. DLK Vytauto kursų bendrą skyrių ir 1929 m. tų pačių kursų artilerijos skyrių antrą laidą ir pakeltas į pulkininko leitenanto laipsnį. Lietuvos kariuomenėj, pradėjęs

teismo pirmininko pareigose ir vyr. karininkų garbės teismo nariu. Kiek vėliau išrenkamas į vyr. karininkų apygardos garbės teisimą. Pakeltas į pulkininko leitenanto laipsnį Petras ėjo III-čios grupės vado ir pulko vado padėjėjo pareigas. O dažniais atvejais jis pavaduodavo pulko vadą.

Apdovanotas Vyties Kryžiaus II ir III laipsnio ordinu, DLK Gedimino IV laipsnio ordinu, Lietuvos Nepriklausomybės 10 m. jubiliejiniu medaliu ir Latvijos Neprikl. 10 m. sukaktuviniu medaliu.

1935 m. pulk. leit. P. Traškevičius išvyko į Gaižūnus, kur buvo paskirtas poligono komendantu. Tos pareigos nebuvo lengvos prasidėjus II-jam Pas. karui, kada Sov. Sąjunga į savo grobuonišką politiką įmaišė ir Lietuvą. Sužlugdžius Lietuvos nepriklausomybę buvo pradėtas skubus kariuomenės pertvarkymas, kad jina pasidarytų bėgėję ir neveiksminga. Čia, kaip visi žinome, nei išsilavinimas, nei patirtis, nei geras ir sąžiningas pareigų ėjimas nieko negalėjo padėti. Todėl ir Petras Traškevičius 1940 metų rugpjūčio 14 dieną iš kariuomenės buvo paleistas.

Karui einant į pabaigą ir antrą kartą, besitartinant bolševikams, Petras pasitraukė į Vakarų. Iš pradžių gyveno Drezdene ir Gothoje, o po kapituliacijos apsigyveno Wuertburge ir kurį laiką -- Schweinfurte.

1949 m. atvyko į Kanadą ir apsigyveno Toronte. Prasidėjo savistovaus gyvenimo dienos. Tačiau pati pradžia, kaip daugeliui vyresnio amžiaus žmonių, taip ir Petrui nebuvo per daug džiuginanti. Bet gerosios lietuvių savybės kiltis pašalino ir padėjo pusėti-nai gražiai susitvarkyti.

Pulk, leit. Petras Traškevičius, kaip karys aiškiai suprato, kad ne barniais ir susiskaldymu yra sukuriamas tautos galia, bet vieningu ir bendru darbu, kuris įgalina eiti klestėjimo keliu. Velionis, tai gerai suvokdamas, lietuviškojo veikloje ypatingą dėmesį kreipė į bendrines mūsų organizacijas ir buvo aktyvus jų narys.

Jam pasitraukus liūdi visi lietuvių bendruomenė, liūdi jo vadovauta atsargos karių sąjunga, liūdi lietuvių kredito kooperatyvas Parama, o taip pat ir Lietuvių Namai, kurių veikloje jis aktyviai dalyvavo ir buvo jų rūpesčių dalininku.

Palaidotas gegužės 11 d. lietuvių šv. Jono kapinėse Port Credit. Tebūnie lengva Tau, brangus kary, svetima žemelė, pri-

Birutė Saldukaitė ir Vėjūnė Svotelytė prie lietuvių parodėlės universitete.

LIETUVIAI METINĖJE FIESTOJE

Maryland'o Universitetas (tarp Washingtono ir Baltimorės) turi apie 23,000 studentų, kurių tarpe yra apie 550 užsieniečių iš viso pasaulio. Nors lietuvių stu-

dentų skaičius yra labai mažas, vos 5 ar 6, gal ir dešimtukas, skaitant su "pasislėpusiais", tačiau internacionalinio klubo metinėje Fiestoje, š. m. balandžio 24 d. pasirodė aktyviai kartu su keliadesimt kitų tautų.

Didžiulė Armory salė, talpinanti daug tūkstančių asmenų, buvo originaliai išdekoruota spalvotom vėliavom, plakatais ir kitais pagražinimais. Salės pakraščiuose sustatytus tautybų stalus dengė būdingi ir įdomūs dany, egiptiečių, etiopiečių, graikų, honduriečių, indų, jamaikiečių, japonų, kanadiečių, kolumbiečių, korejiečių, kiniečių, kubiečių, lietuvių, meksikiečių, nigeriečių, olandų, pakistaniečių, persų, švedų, šveicarų, tailandiečių, vietnamiečių ir vokiečių eksponatai.

glaudusi karštai plakusią tėvynę Lietuvai širdį.

Pranas Bastys

TORONTO

MOKSLO METŲ UŽBAIGIMAS

Maironio vardo šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas gegužės 15 d. suruošė mokslo metų baigimo progą šv. Jono Kr. parapijos salėje mokytojams vaikšes, kurios praėjo liuanistinio švietimo ženkle. Vaikių metų sveikinimo kalbas pasakė konsulas dr. J. Žmuidzinas, mokyklos tarybos pirmininkas kun. P. Ažubalis, stambiausio mokyklos rėmėjo -- lietuvių kredito kooperatyvo Paramos vardu P. Bastys, Tėvas Placidus OFM ir mokyklos vedėjas J. Andriulis. Mokytojams įteikta prisiminimui dovanos Maironio Pavasario Balsai. Pabaigai buvo padėkos žodis, kurį tarė tėvų komiteto pirmininkas L. Šeškus.

Lietuvių šeštadieninės mokyklos mokslo metų užbaigimas pažymėjimų įteikimu buvo atžymėtas Prisikėlimo parapijos salėje gegužės 16 d. Žmonių prisirinko pilnutėlė salė. Mokyklą praėjusiais metais lankė 606 mokiniai. Metų bėgyje teatkrito vos 5 ir pažymėtina dar tai, kad visi tėvai sumokėjo už mokslo įmąs nustatytą mokestį. Mokyklos 10-tą skyrių baigė 13 mokinių. Ta proga sveikinimo kalbas pasakė konsulas dr. J. Žmuidzinas, tarybos pirm. kun. P. Ažubalis, išleidžiamojo skyr. mokytojas J. Jankaitis, LB vietos apylinkės pirm. Aug. Kuolas ir kt. Baigusiems pažymėjimus įteikti buvo apdovanoti konsulas dr. J. Žmuidzinas. Tėvų komitetas visus apdovanojo Maironio Pavasario Balsais ir po medžio drožinėlių; berniukams vytiš, o mergaitėms po koplytėlę.

Meninėj daly gražiai pasirodė mokyklos tautinių šokių grupė, kurią paruošė mokyt. Augatytė. Taip gi gera pradžia padaryta muzikoj ir dainavime.

AL. Montessori draugijos Vaikų Nameliuose Chicagoje, prie gražiai papuošto stalo mažieji skaito lietuviškas knygeles.

paveikslu, žurnalais ir jų straipsniais, kaip Lituanus, Lietuvių Dienos bei pašto ženklais. Buvo klausinėjama, kaip ant tokių mažų staklelių galima austi juostas ir kaklaraiščius, koks skirtumas tarp lietuviško ir daniško gintaro, kaip marginami Velykų margučiai? Tur būt jie geriausiai patiko, kaip suvenyrai, nes šventei užsibaigus, visi pranyko niekam nepastebint. Vienas knibietis studentas labai norėjo pirkti iš medžio išdrožtą lietuvišką kryžių, koplytėlę ar Gedimino pilį. Gavęs, kaip suvenyrus, Pasaulinės Parodos kryžiaus atvirutę ir margutį, atrodo, buvo labai patenkintas. Be to, pasivaduojant aiškino susidomėjusiems Birutė, pirmo kurso studentė Vėjūnė Svotelytė ir ketvirto kurso studentė Gloria Fary (kurios motina yra lietuvė).

Fiestos programos vedėja taip pat buvo Birutė. Indų, vakarų indų, Izraelio, kiniečių, prancūzų, rusų ir ukrainiečių šokių grupės pašoko čardašą, dragonų šokį, kazokų, žvejų ir kitus tautinius šokius. Ceremonijų meistris buvo kinietis. Šokiams grojo karibų orkestras.

Internacionalinio klubo sastatas kasmet keičiasi, tačiau kasmet entuziastiškai ruošia savo metines šventes, kurios daro labai gražų ir kultūringą įspūdį. Šių metų internacionalinio klubo prezidentas yra nigerijietis, viceprezidentas kanadietis, sekretorė -- amerikietė, išdininkė -- Birutė Saldukaitė ir socialinė vedėja -- amerikietė.

Tikimasi, kad kitais metais tokia šventė sulauks dar didesnio susidomėjimo ir padidėjus lietuvių studentų skaičiui iš Baltimorės, susiorganizuos tautinių šokių grupė. Gal ir prie lietuviško stalo bus daugiau aiškintojų.

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

VASAROS ATOSTOGAS MALONIAI KVIECIAME PRALEISTI

MEŠKOS VASARVIETĖJE

42 Beach Street
Monument Beach, Cape Cod, Mass.
Tel. 759-3251 (Area Code 617).

Rami poilsiui aplinka, šiltas Atlanto vanduo, baltas papludimio smėlis, geras maistas ir malonus patarnavimas užtikrina užsitarnautą poilsį.

Laisvalaikio pajvairinimui:

- valtis — žuvavimui
- teniso aikštė
- sail-fish buriavimui
- vakare tėvams išvykus prižiūrimi vaikai.
- stalo tenisas

Sezono pradžia birželio mėn. 19 d. Prašome rezervuoti sau vietą iš anksto:

S. M. Lušys.
88-01 104th Street, Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. VI 9-1193 (Area Code 212).

I. Veitas.
72 Congress Street, Braintree, Mass. 02185
Tel. 843-2146 (Area Code 617).

Sezonui prasidėjus kreiptis tiesiog į MESKĄ.

Tinkami rūbai duoda gerą savijautą

DĖMESIO

Pas mus Jūs rasite vyrų pasaulį! — Mes aprępsime Jus nuo galvos iki kojų. Puikiausias pasirinkimas geriausių gaminių vyrų aprangai.

BOTANY „500“ kostiumai ir paltai, MANHATTAN marškiniai, LEE ir DISNEY skrybelės.

Krautuvėje Jūs laukiami kasdien, o sekmadieniais nuo 10 iki 4 val.

H. Seigan

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ

4630-32 S. Ashland Ave., Chicago 9, Ill. Telef. YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ir ilgesniam išsimokėjimui be nuosimčių!

Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

PETIKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

• **Dr. Antanas Butkus**, Lipidų Laboratorijos direktorius, dirbąs mokslinį darbą su Dr. I. Page, Cleveland Clinic Foundation šių metų gegužės 11 dieną skaitė paskaitą "Cholesterolis" ligo-
ninių chemikams. Puikiai paruoštojo paskaitoj kalbėtojas diskutavo riebalų istoriją sąsąryje su širdies atakomis ir kraujo indų kalkėjimu. Iš paskaitininko ir jo bendradarbių tyrimų atrodė, kad neužilgo galima bus pasitikrinti širdies ir kraujo indų stovį dar gerokai prieš išsivystymą šios nelaimingos ligos. Panaudojimas komplikuo-
tų matematinių formulų analizuo-
jant kraujo cheminius davinius rodo didelę matematikos įtaką ne tik technologijoj, bet ir medicinoj.

Su Dr. Butkum dirba dvi lietuvės: p. Brizgienė ir p. Rociūnienė.

• **Akademikų Skautų Sąjūdžio** Clevelando skyrius š. m. gegužės mėn. 30 d., 8 v. v. (sekmadienį), Hospitality Motor Inn salėje (90-91 kelių sankryžoje) rengia PAVASARIO BALIŲ.

Koncertinę dalį išpildys solistė Aldona Stempužienė. Vaisės ir šokiai grojant "Angel Sanchez" orkestrui. Maloniai kviečiame ne tik A.S.S. narius ir iš toli suvažiavusius filisterius, bet ir Clevelando visnomenę gausiai atsilankyti į balių.

Bus malonu po skanių vaisių ir gražios programos, gražioje naujoje vėsinamoje salėje pasilinksinti.

Pakvietimus į balių galima įsigyti iš anksto pas skyriaus valdybos narius: Kęstutį Steponavičių, telef. FA 1-5906; Jurgį Šenbergą, tel. GL 1-0188, Mindaugą Leknicką, tel. 371-5940 ir Lietuvių Spaudos Kioske pas p. V. Rociūną.

Clevelando LSK Žaibo moterų tinklinio komanda, kurios ruošiamas vakaras [vyks šį šeštadienį, gegužės 22 d. šv. Jurgio parapijos salėje, iš kairės: A. Barzdukaitė, R. Besperaitytė, K. Gelažytė, V. Mockutė, V. Žiedonienė, I. Besperaitytė, D. Čiurlionytė ir D. Jurgaitytė.

DISTRIKTINĖS VYRŲ TINKLINIO PIRMENYBĖS

Šį šeštadienį, gegužės 22 d., Clevelande [vyks Lake Erie A.A.U. distrikto 1965 m. vyrų tinklinio pirmenybės, kuriose dalyvauja ir LSK Žaibo komanda. Varžybos vyks Myron T. Herrick Junior High School, 5407 McBride Ave. Ši gatvė yra visai netoli nuo Broadway ir E. 55 St. susikirtimo ir pastarąsias jungia. Salė yra visai netoli nuo St. Alexis ligoninės.

Šiose plačios apimties varžybose dalyvaus geriausios šiaurinio Ohio bei vakarų Pennsylvania komandos. Tinklinio mėgėjai kviečiami atsilankyti ir pasižiūrėti gero lygio žaidimų bei paskatinti mūsų škus.

Varžybų pradžia 10:00 val. ryto. Pati varžybų įtampa prasidės 3:00 val. po pietų. Finalas numatomas apie 6:00 val.

KATALIKŲ DIOCEZIJOS vykdoma kasmetinė rinkliava plačiai ir šakotai socialinei globai ir jos institucijoms ugdyti ir plėsti (Catholic Charities) vyks nuo gegužės 16 d. iki gegužės 30 d.

Virš 20,000 savanorių vykdys vąjį, kad atsielsus rinkliavos tikslą -- 1,5 mil. dol. sumą.

Catholic Charities pastatė ir prižiūri visą eilę prieglaudų seneliams, vaikams, paliečiam, Tūkstančiai žmonių naudoja si katalikų labdaros institucijų pas-

laugomis. Kas teiks paramą ir auką šio vąjaus metu, teiks paramą sau ir sava bendruomenai. Lietuviai, neturėdami savų socialinės globos institucijų, gerai padarytu parode veikiančiomis katalikų šalpos institucijomis didesnį susidomėjimą.

• **Vysk. M. Valančiaus** lituanistinės mokyklos visuotinas tėvų susirinkimas įvyks gegužės mėn. 23 dieną (antradienį), 6:30 val. vakaro, šv. Jurgio mokyklos patalpose. Bus tėvų komiteto ir mokyklos vedėjo pranešimas, ir naujo tėvų komiteto rinkimai.

Komitetas kviečia visus tėvus šiame metiniame susirinkime gausiai dalyvauti.

• **L. Vasiliauskaitė**, Vysk. Valančiaus lit. mokyklos mokinė ir Aukuro Ansamblio kanklininkė-solistė, š. m. gegužės mėn. dalyvaus pradžios mokyklų rinktinio orkestro koncerte, kuris įvyks John Hay High School Auditorium, 2075 E. 107 St., gegužės 23 d., 3 val. p. p.

Orkestre dalyvauja 139 mokiniai iš 97 mokyklų. Programoje numatyta orkestro, solo ir ansamblių pasirodymai.

• **Vytautas Kušleika**, Clevelando Orkestro smuiklininkas, Leningrade susitiko su savo giminėmis iš Lietuvos.

Nuotykių pilnas to orkestro gastrolės Sov. S-gos miestuose plačiai aprašo JAV spauda. Vienas iš paskutiniųjų koncertų įvyko Leningrade, į kurį autobusu atskubėjo visas Rygos simfoninio orkestro sastatas. Būdinga, kad JAV laikraščiuose to latvių orkestro pavadinimas išvirto į "Russian orchestra", o toliau jau "The Soviet group". Kaip ten bebūtų, tas latvių orkestras autobusu sukorė 460 mylių JAV susiklausyti ir pamatyti JAV muzikų, kad sekančią dieną

sugrįžus į Rygą suspētu savo orkestro repeticijai. Būdinga tai "Soviet group" trauka...

Vytauto Kušleikos giminės Lietuvoje, sužinoję apie amerikiečių orkestro koncertus, pasiėmė savaitę atostogų, kad pamatyti grojant savo pusbrolio. Atsi-
vežė jie ir dovanų: šokolado, vaisių, gėrimų, austų staltiesių ir gintaro papuošalų Kušleikos žmonai. Leningrade jie neturėjo kur sustoti — visi viešbučiai buvę užimti. Vežioję juos taksi šoferis, pagaliau, apnakvindinęs pas save kambarį.

Clevelando Orkestras visuose Sov. S-gos miestuose gausios publikos buvo be galo šiltai ir nuoširdžiai priimtas.

LB II APYLINKĖS SUSIRINKIMAS

LB Clevelando II apylinkės valdyba šaukia metinį šios apylinkės lietuvių susirinkimą gegužės 23 d. (sekmadienį), 11:30 val. Naujosios parapijos auditorijoje. Darbotvarkė: valdybos ir revizijos komisijos pranešimai, susirinkimo pasisakymai dėl pranešimų, apyskaitos tvirtinimas, šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos tėvų komiteto pranešimas, naujos valdybos ir revizijos komisijos rinkimai, susirinkimo pasiūlymai naujai valdybai dėl tolimesnės veiklos.

Susirinkimo metu bus pagerbti šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos vedėjas ir mokytojai už jų pasiaukojimą mokant šios apylinkės vaikučius.

Valdyba, manydama, kad jie yra užsitarnavę šios visų pagarbos, maloniai prašo visus lietuvius atsilankyti į šį susirinkimą ir mokytojų pagerbimą. Susirinkimas ilgai neužtruks — jau yra gauti kandidatų sutikimai į naują valdybą.

Valdyba

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelį metų patyrimo siunčiant

DOVANAS — SIUNTINIUS Į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom.

Dėl informacijų ir nemokamų katalogų kreipkitės į visus mūsų skyrius.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- NEW YORK 3, N. Y. — 39 — 2nd Avenue — AL 4-5456
- NEW YORK, N. Y. 10011 — 108 W. 14th St. CH 3-3005
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue — DI 5-6808
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street — CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue — LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. — 327 W. Broadway AN 8-0068
- BUFALLO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO, Ill. 60622 — 2222 W. Chicago Ave. BR 8-6966
- CHICAGO, Ill. 60608 — 3212 So. Halsted St. WA 5-2737
- CLEVELAND, Ohio 44113 — 904 Literary Rd. TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue — VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N. W.

Tel. GL 8-2256

- HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau — GL 7-1575
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Avenue.

Tel. 233-8030, 246-0215

- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd.

Tel. AN 1-2994

- LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th Street — PO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street — MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street — GR 2-6387
- PHILADELPHIA 22, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter St. FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street — PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2868
- YONKERS, N. Y. — 555 Nepperhan Ave. — GR 6-2781

SVARBUS SUSIRINKIMAS

Lietuvos Laisvės 1941 m. Sukilimo Minėjimo Komitetas šaukia susirinkimą šį sekmadienį, gegužės mėn. 23 d., 11 val. 30 min. Lietuvių salėje, 6835 Superior Ave., Clevelande. Visos susinteresuotos organizacijos bei visuomenė maloniai kviečiamos dalyvauti. Bus renkamas naujas Komitetas 25 metų Sukilimo Minėjimo programos nustatymas. Asmeniniai pakvietimai niekam nebus siunčiami. Sukilimo Minėjimo Komitetas

• **Marija Balaševičienė**, Antano Balaševičiaus žmona, Grocious ir Arvydo motina, Stasės Vaičiūnienės sesuo, mirė Clevelande po sunkios ligos ir gegužės 20 d. buvo palaidota Kalvarijos kapinėse.

Laidotuvių rūpinosi Della Jakubs & Son laidotuvių įstaiga.

• **Ar ne per daug mokate** už savo namų bei baldų ir kt. nuo ugnies bei Jūsų nelaimės? Pasitikrinkite pas **Z. Obelenį 531-2211 ar V. Giedraitį 944-6835**.

PARDUODAMI NAMAI

/2 šeimų plytinis apartamentas, virš \$15,000 pajamų per metus. Garažai. Nebrangus.

—
Šešių metų namas. 2 miegamieji žemai, padalintas rūšys, garažai. Labai didelis sklypas su sodu.

—
Mėšos krautuvė ir šešių kambarių namas. Savininkas nori išvykti į Europą. Parduoda pigiai.

—
Vienos šeimos namas netoli Neff Rd. ir bažnyčios. Prašo tik \$15,900.

—
Mažas namas be rūšio. Vienas garažas. Netoli E. 185 gt. Prašo \$11,500.

—
Mūrinis didelis namas netoli ežero. Labai gerame stovyje.

Norintieji pirkti ar parduoti prašome skambinti **EAST SHORE REALTY Juozas Mikonis — Realtor 780 E. 185 gt. IV 1-6900 arba KE 1-2190**

AUKOS DIRVAI

Dom, Kalėda, Pittsburgh - 4,00
Dr. J. Leseckas, Fox Lake 4,00
J. Tamašauskas, Worcester 4,00
V. Janulevičius, Cleveland 4,00
A. M. Clemenis, Rochester - 4,00
J. Eidekevičius, Chicago - 2,00
Irena Budreckas, Chicago - 2,00
T. Bukaveckas, Chicago - 2,50
A. Andriulionis, So. Boston 5,00
V. Gricevičius, Chicago - 1,00
Dr. S. Virkutis,

East New Market 4,00

A. Baranauskas, Livonia - 1,00
J. Petrauskas, Chicago - 4,00
R. Chesonis, E. Riverdale - 2,00

• **Kurortai - sanatorijos SSSR.** Artėjančiam kurortų sezonui vyriausioji Kurortų ir Sanatorijų Valdyba Sovietų Sąjungoj žymiai sumažino kainas pasinaudojimo kurortais-sanatorijomis ir poilsio namais SSSR.

Už vieną parą, praleistą sanatorijose-kurortuose su gydymu reikia mokėti nuo 3 iki 7 amerikoniškų dolerių. Iki 180 kurortų, sanatorių ir gydymo vietų suregistruota kurortininkams, turintiems keliaapius. Laukiama daugelio pacientų, kuriems užsakys vietas Amerikoje gyvena giminės. (sk.)

PARDUODAMAS NAMAS

Bayliss gt., 2 šeimų, 2 garažai, didelis, gražus kiemas.

M. Blynas

tel. 361-8165

arba

H. Olszens Realty
HE 1-8726

PARDUODAMAS NAMAS

Mūrinis 4 butų apt. — 5-5-5. Atskiri gazo pečiai, prieky ir gale porčiai. \$240 ir mėnesį pajamų. Geras pirkiny už \$15,500. Skambinkit savininkui tel. 942-7405. (58-64)

REIKALINGA MOTERIS

Buto išvalymui kartą į 2 savaites. Teirautis telef. 321-8837. (57-59)

REIKALINGA MOTERIS

Namų ruošai ir vaikų priežiūrai. Gyventi kartu. Puikus namas. Shaker Hts. Teirautis tel. 464-9393. (59-61)

LIETUVIŲ SALĖ-SVETAINĖ

6835 Superior Ave., Cleveland, Ohio
Tel. EX 1-1143

Tai sava, lietuviška pastogė įvairiems parengimams, koncertams, susirinkimams, parodoms, vaidinimams, šokiams rengti.

REMDAMI SAVUS — REMIATE SAVE.

Naturally
SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Ryšium su Karių Pagerbimo Diena (Memorial Day), gegužės 31 d., pirmadienį, Dirva nebus spausdinama.

Sekanti po to Dirvos laida pasirodys birželio 2 d., trečiadienį.

• Aldona Šileikytė, iš New Yorko gegužės 15 d. išskrido vasaros atostogų į Vokietiją, kur ji Muencheno universitete studijuos vokiečių kalbą. Aldona yra mokytoja ir aktyvi akademikų skautų veikėja.

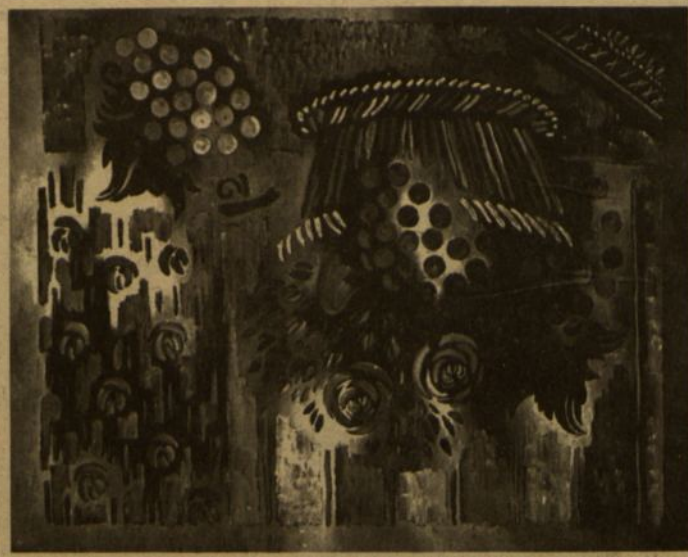
• P. Varkala, prekybininkas, atvyko su žmona iš Londono, Anglijos, į JAV mėnesiui atostogų. Gegužės 15 d. lankėsi New Yorke. Jo draugai K. ir G. Siliūnai suruošė priėmimą, kuriame dalyvavo A. ir G. Diržiai, S. ir A. Mackevičiai, A. ir D. Senikai ir dr. E. Noakas.

KONCERTAVO LIETUVAITĖ

Santa Monica City College suruošė sekmadienį, gegužės 16 d., Pietinės Kalifornijos Universitete pianino festivalį. Tarpe amerikiečių dalyvavo ir Giedra Vaičienė - Trečiokaitė, pasikambinusi kartu su Sofie Newman Haendelio "Vandens Muziką". Giedra dar Chicagoje mokėsi pianino pradžiamokslui pas muz. A. Naką, o po ilgesnės pertraukos vėl savo studijas atnaujino persikėlus į Kaliforniją.

• Andrius Mironas su žmona Ona praneša pasikeitusį adresą: 2712 Third St., Santa Monica, California 90405. Telefonas — 396-7847 (area code 213). Prašo draugus ir pažįstamus atsiliiepti, nes besikraustant žuvo visi adre-

sai. Tuo pačiu adresu galima užsakyti vasaros sezonui kambarį prieinama kaina. (sk)

THE LITERARY REVIEW PABALTIEČIAMS

Fairleigh Dickinson Universiteto (New Jersey) leidžiamas, Charles Angoff (romanistas ir literatūros kritikas) ir Clarence Decker (literatūros kritikas) redaguojamas trimėnesinis The Literary Review savo šių metų pavasario numerį paskyrė lietuvių, estų ir latvių literatūrai. Įvadinį straipsnį apie moderniąją Pabaltijos tautų literatūrą parašė rašytojai lietuviai A. Landsbergis ir amerikietis Clark Mills. Lietuvių literatūrai atstovauja J. Aistis, P. Andriušis, K. Bradūnas, B. Brazdžionis, J. Kaupas, A. Markevičius, V. Mykolaitis-Putinas, H. Nagys, A. Niliūnas, H. Radauskas, A. Škėma ir J. Vaičiūnaitė. Estų literatūros pavyzdžiams skirta 30 puslapių, latvių — 37 puslapiai, lietuvių — 48 puslapiai. Apie kiekvieną

CHICAGO

• Dail. Vytauto Kasiulio dailės darbų paroda atidaryta Čiurlonio Galerijoje, Jaunimo Centre, gegužės 22 d. (šeštadienį), 7:30 val. vak.

Parodą ruošia Lietuvos jūrų skautijos korp! Gintaras.

Paroda atidaryta savaitgaliais nuo 11 val. iki 9 val. vak., šokiadieniais 6-9 val.

autorių įdėti glausti biografiniai duomenys. Savo vedamąjį redakcija baigia taip:

"Lietuva, Estija ir Latvija yra Sovietų Rusijos pavergtos jau daugiau kaip vienos kartos amžius, tačiau šių kraštų rašytojai yra radę kelius apdairuoti savo tautų praeitį, jų herojus, savo kraštų dangaus šiltą skaidrumą, nepaisydami jau taip ilgai kujo ir piautuvo dalkomų jų gatvių ir jų kraštovaizdžio... Šios trys mažos tautos yra davusios moderniajai Europos istorijai nuostabiosios poezijos ir dailiosios prozos gabalų..." Tai tikrai gražus žurnalo gestas Lietuvos laisvės kovos 25 metų sukakties proga.

ELTA

ATSARGA GEDOS NEDARO!

1962 m. automobilių nelaimėse žuvo 40,000 žmonių. 1963 m. įpusėjant, 50,000 ženklas jau nebetoli 1964 m. plentai buvo apšlakstyti 48,000 žmonių krauju.

Ši tragedija nesibaigia mirtimi, bet jungiasi į 3,840,000 sužeistųjų statistiką.

Blogos oro sąlygos nėra pagrindinė priežastis tų nelaimių. Patikrinti duomenys rodo, kad 90 nuoš. nelaimių atsitiko šviesios dienos metu sausame kelyje. Tik likusieji 10 nuoš. dalis liečia miglotą, lietingą ir snieguotą orą.

Perdidelis greitis vis dar tebėra rauda katastrofų priežasčių pirmoje eilėje. Kalti ir pėstieji daugelyje atvejų, neatsargiai eję skersai kelio.

Jaunimas taip pat yra

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖ SĄJUNGA

savo suvažiavimo proga ruošia iškilmingą

BALIŲ,

kuris įvyks š. m. gegužės 29 dieną, Statler Hilton Hotel, 7 Avenue ir 33 Street, New York, N. Y.

7 val. vak. kokteilis, 8 val. vakarienė ir 10 val. vak. šokiai iki 2 val. ryto, grojant neolituojamų orkestrui iš Chicago ir dalyvaujant Vandai Stankienei.

Įėjimas 12 dol. asmeniui, Jaunimui vien tik į šokių 3 dol.

Vanda Stankienė

Kviečiame lietuvių visuomenę gausiai atsilankyti. Bilietus iš anksto galima įsigyti pas ALT S-gos Seimo rengimo komiteto pirmininką Albiną Trečioką, 185 N. Sterling Drive, Orange, N. J. 07050. Telef. 675-3925, Code 201. Banketo rengimo komitetą: Jurgį Sirusą — pirm. 85-59 88 St., Woodhaven 21, N. Y. HI 1-8724; Petrą Lanį — 1248 Waverly Pl., Elizabeth, N. J. 353-1169; Antaną Seniką — 24 North Road, Great Neck, N. Y. HU 7-5407.

Baliuje bus progos ne tik pasilinksinti, bet ir sutikti senai matytų draugų bei pažįstamų iš visos Amerikos atvykusių Seimo atstovų ir jų šeimų. Rūbai vakariniai.

Rengimo Komitetas

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS SEIMAS

įvyks gegužės 29 ir 30 dienomis, Statler Hilton viešbutyje 7th Ave. ir 33rd St., New York, N. Y.

SEIMUI NUMATYTA SEKANTI DARBOTVARKĖ:

Šeštadienį, 29 dieną:

10:00 Registracija,

12:30 Iškilmingas posėdis. Inž. Jono Jurekio paskaita tema: ALT S-gos veikimo gairės ateitį.

2:00 Darbo posėdis.

- a) Seimo prezidiumo ir komisijų sudarymas.
- b) Sąjungos valdybos pranešimai: S-gos pirm. Vytautas Abraitis ir ižd. Povilas Ališauskas.
- c) Revizijos komisijos pranešimas.
- d) Diskusijos dėl pranešimų.
- e) Lietuvos laisvinimo organizacijos reikalai: dr. Bronius Nemickas ir Emilija Čekienė.

7:00 BANKETAS.

7 val. cocktail, 8 val. vakarienė, 10 val. šokiai.

Invokacija — dr. kun. S. Valiūšaitis.

Sekmadienį, gegužės 30 dieną:

9:00 - 12:00

- 1) Skyrių pirmininkų pranešimai.
- 2) Sąjungos valdybos rinkimai.
- 3) Tarybos rinkimai.
- 4) Revizijos komisijos rinkimai.
- 5) Rezoliucijų priėmimas.

Po pietų tose pačiose patalpose įvyks VILTIES draugijos narių susirinkimas.

ALT S-gos valdyba kviečia visus narius suvažiavime gausiai dalyvauti.

deda ir baigiasi šeštadieniais, o kitu laiku pagal susitarimą.

Vasarojimui mūsų vasarvietė atidaryta nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d.

Visi maloniai laukiami, ir iki pasimatymo viloje Audronė.

Jūsų

Marija ir Edvardas Jansonai

Iš anksto dėl užsakymų kreiptis: Dr. Ed. Jansonas, 15 Rosedale St., Boston, Mass. 02124. Tel. 288-5999, o po birželio 15 d. tiesiai į vilą Audronė, Cape Cod, Mass. 02655.

NAUJA LTA SAMBŪRIO VALDYBA

Lietuvių Tautinio Akademinio Sambūrio Chicagoje visuotinio narių susirinkimo išrinktoji valdyba pasiskirstė pareigomis: pirmininku — Dr. Jonas Juodikas, 6219 So. Francisco Ave., Chicago, Ill. 60629 (tel. PR 8-2890), vicepirm.

— Juozas Žvynys, ižd. — Antanas Kašuba ir sekr. — Alfas J. Simonaitis. Penktasis vald. narys, už akių išrinktas, atsisakė iš valdybos ir į jo vietą artimiausiam sambūrio susirinkime bus renkamas naujas.

• Edvinas Balceris, grįžo į namus iš ligoninės, po sėkmingos akies operacijos ir toliau sveiksta dr. L. Glemžienės priežiūroje.

• Dariaus ir Girėno 32 metų sukakties šėdimo minėjimas New Yorko ruošiamas liepos 17 d., šeštadienį, 3 val. p. p. prie Dariaus ir Girėno paminklo, Litanica Square, Union Avenue ir So. 2nd Street, Brooklyn, N. Y.

DIRVOJE YRA DIDELIS PASIRINKIMAS NAUJAUSIŲ KNYGU!

Nė vienos žemės atlaūžos nepaismiu.
Ir nieko neturėsiu savo,
Ne man nukritęs sniegas
aplinkui baltavo.

Algimantas Mackus

Visiems mūsų draugams lankiusiems Močiutę

URŠULĖ JAUNIŠKIENĖ

ligoje, drąsinusiems ją stiprėti ir padėjusiems mums pakelti atsiskyrimą jai mirus — labai dėkojam.

Kiekvienas užuojautos žodis, laiškas, aukos šelpai, gėlės, maldos ir paskutinė sauja žemių užberta ant jos karsto su amžinos ramybės linkėjimu, buvo mums didelė paguoda.

Elena Jauniškytė-Mažeikienė,
Kęstutis Jauniškis
ir jų šeimos

Mieliems POVILUI BABICKUI ir ZITUTEI, ištiktiems neapsakomo skausmo, jų brangiai žmonai ir mamytei

A. A.

LIUCIJAI BABICKIENEI

mirus, reiškiamo savo širdingiausią užuojautą

Irena. Jonas ir Jūratė Jakščiai

MAREI BALASEVIČIENEI

mirus, jos sūnui Lietuvui Budžiui GRACIUI, šeimai ir giminėms skausmo valandoje reiškia

gilią užuojautą

Lietuviai Budžiai

LIUCIJAI BABICKIENEI

mirus, jos vyrui POVILUI BABICKUI dukrai

ZITAI gilią užuojautą reiškia

Lietuvių Labdaringa Draugija
Worcester, Mass.

A + A

LIUCIJAI SAVICKAITEI-BABICKIENEI

mirus, mielą bičiulį POVILĄ BABICKĄ, dukrelę ZITĄ, šeimą ir artimuosius giliai užjaučia ir kartu liūdi

Stasys Astrauskas
ir
Vladas Blinstrubas